

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

28 aprilie 2015

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Nicolae Gordilă,

Judecători

Elena Covalenco, Iurie Diaconu, Liliana Catan, Ion Guzun,

a judecat, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Dorina Tăut, de avocatul Frumusachi Semion în numele inculpatului Cojocari Dorin și inculpații Ciumac Grigorie și Cojocari Dorin, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoreiei Rîșcani, mun.Chișinău din 13 ianuarie 2014 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 octombrie 2014, în cauza penală privindu-i pe

Ciumac Grigore Tudor, născut la 28 octombrie 1984, în s.Sărătenii Vechi, r-nul Telenești, domiciliat în or.Ocnița, str.Burebista 43

și

Cojocari Dorin Alexei, născut la 25 decembrie 1990, în s.Mitoc, r-nul Orhei, domiciliat în mun.Chișinău, str.Mircea cel Bătrîn 43/1, ap.66.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 04.06.2012 - 13.01.2014,

2. Instanța de apel: 11.03.2014 - 30.10.2014,

3. Instanța de recurs: 29.01.2015 - 28.04.2015.

În baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoreiei Rîșcani, mun.Chișinău din 13 ianuarie 2014, Ciumac Grigore și Cojocari Dorin au fost achitați în baza art.187 alin.(2) lit.b), e) Cod penal, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii, și condamnați în baza art.328 alin.(2) lit.a) Cod penal, la câte 3 ani închisoare fiecare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de câte 5 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Acțiunea civilă a fost admisă, dispunându-se încasarea în mod solidar de la Ciumac Grigore și Cojocari Dorin în beneficiul lui Țurcan Veaceslav a prejudiciului moral în sumă de 10000 lei.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că Ciumac Grigore și Cojocari Dorin, fiind persoane cu funcție de răspundere, îndeplinind obligațiunile de serviciu, în virtutea prevederilor art.123 Cod penal, au încălcat grav cerințele art.3 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art.24 alin.(2) din Constituția Republicii Moldova, art.1, art.2 pct.2), 4), art.12 pct.1), art.4, art.5 al Legii nr.416- XII din 18.12.1990 Cu privire la poliție - obligațiuni funcționale, care îi obligau să-și desfășoare activitatea pe baza respectării stricte a legilor, să protejeze viața, sănătatea și libertățile cetățenilor, interesele societății și ale statului de atentate criminale și de alte atacuri nelegitime; să prevină și să curme crimele și alte infracțiuni, să mențină ordinea publică și să asigure securitatea publică; să ia măsuri pentru apărarea vieții, sănătății, onoarei, demnității cetățenilor; să comunice despre aplicarea forței fizice șefului său direct, să nu supună pe nimeni la torturi; să poarte responsabilitatea personală pentru realizarea întocmai a atribuțiilor de serviciu, să răspundă de respectarea principiilor ce guvernează conduita polițistului, a legislației în domeniul drepturilor omului, a legislației procesual-penale, alte acte normative ce reglementează activitatea de serviciu, însă în loc de aceasta, Ciumac Grigore acționând cu titlu oficial ca persoană ce reprezintă Ministerul Afacerilor Interne, în coparticipație cu colegul său de serviciu - Cojocari Dorin, intenționat au comis excesul de putere, în următoarele împrejurări: la 23 octombrie 2010, fiind implicați în serviciul de menținere a ordinii publice, aproximativ la ora 23.30, aflându-se lângă scara

nr.3 a blocului locativ nr.11/1 din str.Socoleni, mun.Chișinău, l-au stopat pe cet.Țurcan Veaceslav, care domiciliază în ap.24 a scării blocului indicat, solicitându-i documentele de identitate și, nefiind satisfăcut de răspunsul primit de a se ridica la apartamentul ultimului, sub pretextul verificării actelor de identitate, i-au cerut să-i urmeze la SP-9 CPs Rîșcani, mun.Chișinău.

Deplasându-se spre sediul sectorului de poliție, unul din colaboratorii de poliție i-a aplicat lui Țurcan Veaceslav o lovitură cu pumnul peste umărul stîng și i-a sucit mîna, iar din cauza durerii fizice cauzate, acesta a căzut la sol în genunchiul stîng, lovindu-se puternic de pămînt. Imediat ambii colaboratori de poliție l-au culcat jos cu fața la pămînt și în acest timp unul din aceștia i-l ținea de mîini. Polițiștii și-au încetat acțiunile sale doar în urma intervenției martorului ocular. În rezultatul acțiunilor lui Cojocari Dorin și Ciumac Grigore, conform raportului de expertiza medico-legală nr.172/D din 19.01.2012, lui Țurcan Veaceslav i-au fost cauzate vătămări corporale cu dereglarea sănătății de scurtă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămări corporale ușoare.

Tot ei, Ciumac Grigore și Cojocari Dorin, au fost învinuiți de către organul de urmărire penală că, la 23 octombrie 2010, aproximativ la ora 23.30, aflîndu-se lîngă scara nr.3 a casei nr.11/1 din str.Socoleni, mun.Chișinău, urmărind scopul deposedării persoanei de bunurile sale și obținerea de profituri ilegale, l-au lovit pe cet.Țurcan Veaceslav cu pumnul peste umărul stîng și i-au sucit mîna, de la durerea cauzată partea vătămată a căzut în genunchiul stîng, lovindu-se puternic de pămînt, apoi l-au culcat jos cu fața la pămînt și în acest timp unul din aceștia i-l ținea de mîini, iar altul a sustras deschis din buzunarul stîng exterior a blugilor portmoneul în care se aflau banii în sumă de 200 lei, după care în scurt timp la insistența părții vătămate, aceștea au pus portmoneul în același buzunar însă fără suma de bani indicată.

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri procurorul, avocatul Gh.Ionaș, inculpații G.Ciumac și D.Cojocari, care au solicitat:

- procurorul, casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

- *Cojocari Dorin* să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art.166¹ alin.(1) Cod penal la 3 ani închisoare cu amendă în mărime de 800 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele de ocrotire a normelor de drept pe un termen de 5 ani, în baza art.187 alin.(2) lit.b), e) Cod penal la 4 ani închisoare cu amendă în mărime de 700 unități convenționale, iar potrivit art.84 alin.(1) Cod penal, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, a-i stabili pedeapsa definitivă de 6 ani închisoare, în penitenciar de tip semiînchis, și amendă în mărime de 1000 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele de ocrotire a normelor de drept pe un termen de 5 ani;

- *Ciumac Grigore* să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art.166¹ alin.(1) Cod penal la 3 ani închisoare cu amendă în mărime de 800 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele de ocrotire a normelor de drept pe un termen de 5 ani, în baza art.187 alin.(2) lit.b), e) Cod penal la 4 ani închisoare cu amendă în mărime de 700 unități convenționale, iar potrivit art.84 alin.(1) Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, a-i stabili pedeapsa definitivă de 6 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, și amendă în mărime de 1000 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele de ocrotire a normelor de drept pe un termen de 5 ani.

În argumentarea apelului procurorul a invocat că instanța neîntemeiat i-a achitat pe inculpați de sub învinuirea în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.187 Cod penal, deoarece în cauză au fost acumulate destule probe ce confirmă vinovăția acestora în sustragerea deschisă de la partea vătămată a banilor în sumă de 200 lei; instanța urma să-i condamne pe inculpați în baza art.166¹ alin.(1) Cod penal, deoarece lit.a) din alin.(2) art.328 Cod penal la momentul condamnării acestora era exclusă;

- avocatul Gh.Ionaș și inculpatul G.Ciurac, casarea parțială a sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri de achitare, pe motiv că fapta lui nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(2) lit.a) Cod penal;

- inculpatul D.Cojocari, casarea sentinței în partea condamnării lui în baza art.328 alin.(2) lit.a) Cod penal, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri de achitare, pe motiv că fapta lui nu întrunește elementele infracțiunii.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 octombrie 2014, au fost respinse apelurile procurorului, avocatului și a inculpaților, ca fiind nefondate.

Instanța de apel, în temeiul art.414 alin.(1) și (2) Cod de procedură penală, verificând legalitatea și temeinicia sentinței, a conchis că prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, și just a ajuns la concluzia că G.Ciurac și D.Cojocari sînt vinovați de comiterea infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(2) lit.a) Cod penal, deoarece probele administrate în cadrul cercetării judecătorești, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, dovedesc cu certitudine vinovăția acestora de săvîrșirea infracțiunii incriminate.

În acest sens, instanța de apel a menționat că, prima instanță, la baza sentinței de condamnare, corect a reținut ca probe declarațiile părții vătămate V.Țurcan, a martorilor D.Moșnoi, I.Țurcan, E.Matcovschi, I.Gonța și actele cauzei - plîngerea părții vătămate, ordonanța privind încetarea procesului contravențional din 08.11.2010 în privința lui V.Țurcan, rapoartele de expertiză medico-legală nr.172/D din 19.01.2012, de expertiză psihiatrico-legală nr.417a-2013 din 01.07.2013, probe care luate în ansamblu confirmă vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii imputate și resping argumentele părții apărării invocate în apeluri.

Totodată, instanța de apel a menționat că nu și-a găsit confirmare versiunea inculpaților, precum că partea vătămată a opus rezistență colaboratorilor de poliție, i-a numit cu cuvinte necenzurate, versiune ce se combate prin depozițiile martorului D.Moșnoi, care a confirmat că nici în drum spre sectorul de poliție și nici în incinta acestuia, partea vătămată nu s-a exprimat cu cuvinte necenzurate în adresa inculpaților, iar în privința opunerii rezistenței, procesul contravențional intentat de către agentul constatator al Inspectoratului de poliție în privința lui V.Țurcan, a fost încetat. Mai mult, conform depozițiilor medicului legist Iu.Scurtu date în cadrul urmăririi penale, vătămarile corporale depistate la partea vătămată, nu pot fi cauzate în urma căderii de la propria înălțime.

Instanța de apel a conchis că, argumentul procurorului în ce privește recalificarea acțiunilor inculpaților nu poate fi reținut, deoarece Legea nr.252 din 08.11.2012, în vigoare la 21.12.2012, nu conține careva prevederi ce ar înlătura caracterul infracțional al faptei, ce ar ușura pedeapsa ori în alt mod ar ameliora situația persoanei care a comis infracțiunea, aceasta nu are efect retroactiv în speța dată, și, acțiunile subiecților infracțiunilor care cad sub incidența legii în cauză, urmează a fi calificate, potrivit prevederilor art.8 Cod penal, în baza legii penale în vigoare la data săvîrșirii infracțiunii, iar sancțiunea art.328 alin.(2) lit.a) Cod penal (red.2008) este mai blîndă comparativ cu cea prevăzută de art.166¹ alin.(1) Cod penal, astfel urmează a fi menținută încadrarea juridică a acțiunilor inculpaților la momentul săvîrșirii faptei, fără a agrava situația acestora.

La fel, instanța de apel a constatat că învinuirea adusă inculpaților conform prevederilor art.187 alin.(2) lit.b), e) Cod penal, nu a fost dovedită prin probele administrate, astfel prima instanță corect a ajuns la concluzia privind achitarea inculpaților pe acest capăt de acuzare, deoarece declarațiile părții vătămate nu se confirmă prin alte probe pertinente și concludente, și nu pot fi puse la baza unei sentințe de condamnare. Mai mult, martorul D.Moșnoi a declarat că partea vătămată abia în incinta sectorului de poliție a indicat că i-ar fi dispărut banii, fapt ce nu a fost invocat de către acesta la momentul cînd dînsul s-a apropiat în stradă de acesta.

De asemenea, instanța de apel a considerat neîntemeiate argumentele apărării, precum că la etapa urmăririi penale au fost admise încălcări ale normelor procesual penale – art.63 Cod de

procedură penală, încălcarea termenului de 3 luni de menținere în calitate de învinuit, erori comise în ordonanța de reluare a urmăririi penale.

La acest capitol s-a reținut că, inculpații au fost recunoscuți în calitate de bănuți în comiterea infracțiunii prevăzute de art.328 Cod penal prin ordonanța din 29.12.2011, iar la 12.03.2012, a fost pornită urmărirea penală în baza art.187 Cod penal, cauzele penale la 13.03.2012 fiind conexe într-o singură procedură. Ulterior, la 23.03.2012, a fost emisă ordonanța de încetare a urmăririi penale, iar la 27.03.2013 aceasta a fost anulată cu reluarea urmăririi penale, inculpații G.Ciumac și D.Cojocari fiind puși sub învinuire prin ordonanțele din 30.03.2013, ceea ce denotă că termenul de 3 luni de zile, înăuntru căruia poate fi menținută calitatea de bănuț, nu a fost încălcat.

Instanța de apel a menționat că, prima instanță just a precizat că inculpații, fiind prezenți și asistați de avocat pe parcursul urmăririi penale, nici unul, nici altul, nu au utilizat calea contestării actului procesual pretins a fi ilegal. Astfel, nefiind de acord cu ordonanțele sus menționate, aceștia urmau să le conteste în conformitate cu dispozițiile art.298-299¹ Cod de procedură, fapt ce nu a fost făcut în condițiile legii și cu respectarea termenelor prevăzuți de art.230 Cod de procedură penală.

Totodată, instanța a conchis că la stabilirea pedepsei inculpaților, prima instanță a ținut seama de prevederile art.7, 61, 75 Cod penal, de caracterul și gradul de pericol social sporit al faptei săvârșite, care se atribuie la categoria celor grave comise cu intenție, de împrejurările în care a fost comisă fapta, de scopul urmărit de inculpați, de persoana acestora și corect a concluzionat că scopul pedepsei penale, corijarea și reeducarea inculpaților poate fi atins doar prin izolarea lor de societate, cu stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare.

În ce privește încasarea prejudiciului moral în sumă de 10000 lei în mod solidar de la inculpați în beneficiul părții vătămate, instanța de apel a considerat-o ca una suficientă pentru a asigura o reparație în prejudiciu de afecțiune, acesta constituind un substituit pentru suferințele psihice cauzate părții vătămate.

5. Împotriva hotărârilor judecătorești nominalizate au declarat recursuri ordinare procurorul, inculpații G.Ciumac și D.Cojocari, care au solicitat:

- procurorul, invocând temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, casarea parțială a deciziei instanței de apel în partea achitării inculpaților în baza art.187 alin.(2) lit.b), e) Cod penal și dispunerea rejudecării cauzei în această parte în aceeași instanță de apel, pe motiv că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția; instanța de apel nu a apreciat multilateral și obiectiv probele prezentate de partea acuzării care confirmă vina inculpaților în săvârșirea infracțiunii de jaf, făcând trimitere unilateral la declarațiile inculpaților și argumentele invocate de apărători, astfel instanța de apel a dat prioritate nefondată probelor apărării în detrimentul probelor acuzării care demască acțiunile inculpaților;

- inculpatul G.Ciumac, invocând temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6), 8) Cod de procedură penală, casarea acesteia, rejudecarea cauzei și adoptarea unei hotărâri de achitare în baza art.328 alin.(2) lit.a) Cod penal, pe motiv că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și fapta sa nu întrunește elementele infracțiunii incriminate, invocând că instanțele de judecată incorect au dat o prioritate declarațiilor părții vătămate și în baza lor a adoptat o hotărâre de condamnare, fără a ține cont și a aprecia declarațiile inculpaților și a martorilor; declarațiile părții vătămate contravin declarațiilor inculpaților și martorilor D.Moșnoi, I.Gonța, E.Matcovschi, care au confirmat că partea vătămată avea un comportament agresiv, nu se supunea cerințelor legale ale colaboratorilor de poliție și se exprima cu cuvinte necenzurate, și constatării stării de ebrietate a acestuia; în cauză au fost încălcate prevederile art.63, 230, 251 Cod de procedură penală, nefiind respectate și cerințele art.6 CEDO cu privire la asigurarea unui proces echitabil;

- avocatul S.Frumusachi în numele inculpatului D.Cojocari și inculpatul, invocând temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, casarea acestora, rejudecarea cauzei și adoptarea unei hotărâri de achitare în baza art.328 alin.(2) lit.a) Cod penal, repunerea în termen a recursului, pe motiv că nu i-a fost înmînată decizia nici expediată la domiciliu, astfel a fost imposibil de a lua cunoștință și a contesta decizia în termen, invocând că instanțele de judecată nu au dat o apreciere justă declarațiilor părții vătămate, martorilor, raportului de expertiză medico-legală nr.172/D din 19.01.2012; în cauză au fost încălcate prevederile art.8, 24, 26, 27, 63, 251 Cod de procedură penală.

6. Judecînd recursurile ordinare în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, ținînd cont de referințele depuse de către procuror și inculpatul G.Ciumac, Colegiul penal concluzionează că acestea urmează a fi respinse din următoarele considerente.

Cu referire la recursul procurorului.

Potrivit textului recursului, ca temei de casare a deciziei instanței de apel este invocat art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărîrea instanței de apel conține o eroare de drept atunci cînd instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, sau aceasta nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Analizînd temeiul dat în raport cu motivele invocate în recurs, Colegiul penal constată că acesta nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului declarat, lipsind temeiul de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

După cum rezultă din conținutul recursului, de fapt, procurorul nu este de acord cu aprecierea probelor prezentate de învinuire, considerînd că instanțele de fond incorect au apreciat declarațiile părții vătămate, a inculpaților, a martorilor, precum și înscrisurile din actele cauzei care, în opinia acestuia, confirmă vinovăția inculpaților în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.187 Cod penal.

La acest capitol Colegiul reține că, conform art.101 alin.(1) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor. În continuare, alin.(2) al acestei norme stipulează că instanța apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.

Esențiale, consideră Colegiul și stipulările alin.(3) al art.101 Cod de procedură penală, potrivit cărora nici o probă (indiferent cine o prezintă: partea acuzării ori partea apărării), nu are o valoare dinainte stabilită pentru instanța de judecată.

Astfel, opinia autorului recursului, precum că numai probele acuzării sînt pertinente, concludente, utile și veridice, fără ca acestea să fie apreciate în ansamblu și cu probele apărării, la caz, depozițiile inculpaților, a martorului D.Moșnoi, ar însemna încălcarea normei de procedură penală sus-menționată.

Potrivit textului sentinței, conținutul declarațiilor inculpaților, părții vătămate V.Țurcan și a martorului D.Moșnoi, s-au reținut în modul cum au fost depuse nefiind denaturate. Însă, referitor la valoarea lor probatorie prima instanță apreciindu-le, și-a expus opinia, drept care îi aparține și, de fapt, corect a conchis că nu sînt destule probe pentru a forma convingerea de vinovăție a inculpaților în săvîrșirea infracțiunii prevăzute la art.187 alin.(2) lit.b), e) Cod penal.

O asemenea concluzie a fost trasă și de instanța de apel care, în temeiul art.414 alin.(1) Cod de procedură penală, a verificat legalitatea și temeinicia sentinței atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, depozițiile inculpaților, părții vătămate, a martorilor și actele cauzei, pe care suplimentar le-a cercetat, și, examinîndu-le în ansamblu, s-a pronunțat argumentat și detaliat asupra lor, relevînd temeiurile care au dus la respingerea apelului procurorului, just ajungînd la concluzia că vinovăția inculpaților în ce privește învinuirea adusă în baza art.187 alin.(2) lit.b), e) Cod penal nu este dovedită. Or, nici în ședința primei instanțe, nici în ședința instanței de apel acuzarea nu a prezentat probe, care ar fi demonstrat cert că inculpații au avut intenția de a jefui partea vătămată și că au sustras în mod deschis de la acesta din urmă bani în sumă de 200 lei.

Astfel, din textul deciziei rezultă că instanța de apel și-a motivat soluția adoptată în sensul oferirii răspunsurilor la motivele apelului declarat de procuror, iar autorul recursului nu aduce careva argumente, care ar combate concluzia instanței de judecată.

Invocarea în recursul ordinar a dezacordului cu modul de apreciere a probelor administrate în

dosar, nu poate servi ca temei de rejudecare a cauzei și casare a unei hotărâri judecătorești definitive, atât timp cât alte circumstanțe nu sînt invocate.

Prin urmare, Colegiul penal consideră corecte concluziile instanțelor de fond privind achitarea inculpaților de sub învinuirea de săvîrșire a infracțiunii prevăzute de art.187 alin.(2) lit.b), e) Cod penal, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii, nefiind prezentate probe certe care ar dovedi vinovăția acestora.

Cu referire la recursul inculpatului G.Ciumac.

Potrivit textului recursului, inculpatul invocă ca temei de casare a hotărîrilor judecătorești prevederile art.427 alin.(1) pct.6), 8) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul cînd instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, sau a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția ori nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

Astfel, sub aspectul situației de „neîntrunire a elementelor infracțiunii”, se înțeleg acele cazuri cînd s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acestuia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura causală dintre acestea).

Instanțele de fond, în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, au examinat complet și obiectiv probele administrate la dosar, și anume declarațiile părții vătămate V.Țurcan, a martorilor I.Țurcan, E.Matcovschii, I.Gonța, D.Moșnoi, cît și materialele cauzei – ordonanța privind încetarea procesului contravențional în privința lui V.Țurcan, raportul de expertiză medico-legală în privința părții vătămate, prin care se confirmă faptul cauzării de vătămări corporale acestuia, raportul de expertiză psihiatrică, specificate detaliat în pct.4 al prezentei decizii. Toate aceste probe au fost verificate sub aspectul pertinentei, concludentei, utilității și veridicității, conform cărora s-a constatat faptul că G.Ciumac a săvîrșit infracțiunea prevăzută de art.328 alin.(2) lit.a) Cod penal.

Prezența în acțiunile inculpatului atât a elementelor care caracterizează latura obiectivă a infracțiunii imputate, cît și a celor care caracterizează latura subiectivă a acestei infracțiuni, a fost demonstrată și prin materialele cauzei acumulate în cadrul urmăririi penale și examinate în procesul cercetării judecătorești.

Totodată, după cum rezultă din conținutul recursului, de fapt, recurentul nu este de acord cu aprecierea probelor prezentate de învinuire, considerînd că instanțele de fond incorect au apreciat declarațiile părții vătămate V.Țurcan punîndu-le la baza sentinței de condamnare, deoarece acestea se combat prin depozițiile martorilor D.Moșnoi, I.Gonța, E.Matcovschi, care au confirmat că partea vătămată avea un comportament agresiv, astfel în opinia recurentului, acest fapt dovedește legalitatea acțiunilor sale și nu confirmă vinovăția lui de comiterea infracțiunii prevăzute de art.328 Cod penal.

La acest capitol Colegiul reține că, conform art.101 alin.(1) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. În continuare, alin.(2) al acestei norme stipulează că instanța de judecată apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.

Colegiul penal constată că instanța de apel, în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, a examinat complet și obiectiv probele administrate la dosar atât ale apărării, cît și ale acuzării, verificîndu-le sub aspectul pertinentei și concludentei, fapt ce face ca concluzia despre vinovăția lui G.Ciumac în comiterea infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(2) lit.a) Cod penal să fie justă și întemeiată.

Conținutul probelor și valoarea lor probatorie este analizată desfășurat și minuțios în textul hotărîrii instanței de apel, și anume declarațiile inculpaților, a părții vătămate, a martorilor D.Moșnoi, I.Gonța, E.Matcovschi și actele cauzei, probe detaliat descrise în decizia instanței de apel (f.d.64-81 v.2).

Astfel, se constată că în cauză s-au stabilit toate elementele componente ale infracțiunii, inclusiv vinovăția lui G.Ciurac, după cum rezultă din hotărârile instanțelor de fond, care s-au pronunțat asupra circumstanțelor de fapt și și-au motivat concluziile prin cumulul de probe pertinente și concludente, administrate pe parcursul judecării cauzei și apreciate în mod obiectiv.

Totodată, Colegiul penal menționează că motivele invocate referitor la modul de apreciere a probelor, nu se încadrează în temeiurile cele prevăzute de alin.(1) art.427 Cod de procedură penală. Mai mult, aprecierea probelor ține de examinarea cauzei în fapt și în drept fie în instanța de fond, fie în instanța de apel, iar dezacordul unei părți în acest sens, nu echivalează cu o eroare ce ar da temei de casare a unei hotărâri de condamnare sau de achitare.

Prin urmare, motivele recurentului ce țin de starea de fapt, de afirmațiile precum că incorect au fost apreciate declarațiile părții vătămate și a martorilor, Colegiul penal le consideră inadmisibile, iar nerecunoașterea vinovăției de către inculpat nu echivalează cu achitarea lui, de vreme ce în cursul judecării cauzei au fost administrate suficiente probe care confirmă cu certitudine vinovăția acestuia în comiterea infracțiunii imputate.

Concomitent, instanța de recurs conchide că decizia instanței de apel cuprinde fondul apelurilor, temeiurile de fapt și de drept, precum și motivele adoptării soluției, ceea ce se încadrează în prevederile art.417 Cod de procedură penală.

Colegiul penal consideră că, argumentele invocate de recurent, precum că în cauză au fost încălcate prevederile art.63, 251 Cod de procedură penală, nu pot fi reținute, deoarece concluziile instanțelor de fond la acest capitol, care au menționat că termenul de 3 luni de zile, înăuntrul căruia poate fi menținută calitatea de bănuit, nu a fost încălcat sînt corecte.

Totodată, se atestă că, procesul penal include mai multe faze și, potrivit art.64, 65, 66 Cod de procedură penală, bănuitul, învinuitul, inculpatul la fiecare fază a urmăririi penale ori judecării cauzei dispune de un șir de drepturi și obligații. Astfel, conform art.64 alin.(2) pct.19) Cod de procedură penală, bănuitul G.Ciurac a avut dreptul să atace, în modul prevăzut de lege (art.298-299¹, 313 Cod de procedură penală) acțiunile și hotărârile procurorului, drept care, conform pct.27 alin.(2) art.66 Cod de procedură penală, i s-a păstrat și dispunea de el și atunci cînd a avut calitatea de învinuit, însă nici la una din aceste faze a procesului penal, inculpatul sau apărătorul său, nu au atacat, cu plîngerii actele procedurale pretinse a fi ilegale, privitor la calitatea de bănuit, prin care în opinia lor, s-au încălcat drepturile ori interesele legale ale lui G.Ciurac. Iar potrivit art.230 alin.(2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

La stabilirea pedepsei inculpatului G.Ciurac s-a ținut seama pe deplin de principiile generale de aplicare a pedepsei, prevăzute de art.61 alin.(2) Cod penal, precum și de criteriile generale de individualizare a pedepsei, stipulate în art.75 Cod penal, fiindu-i aplicată o pedeapsă echitabilă, individualizată conform prevederilor legale.

Din acest punct de vedere se conchide că, de fapt, în cauză nu s-au comis erorile de drept la care face referire recurentul.

Cu referire la recursul avocatului S.Frumusachi în numele inculpatului D.Cojocari și inculpat.

Potrivit prevederilor art.422 Cod de procedură penală, termenul de declarare a recursului ordinar împotriva hotărârilor instanței de apel, este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Conform materialelor cauzei, dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat la 30.10.2014 în prezența avocatului Ig.Cecan și a inculpatului D.Cojocari, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată, aceștia fiind înștiințați despre data pronunțării deciziei motivate – 20.11.2014, însă atât inculpatul, cât și avocatul acestuia nu s-au prezentat din motive necunoscute, din care motiv, și reieșind din complexitatea cauzei, pronunțarea deciziei motivate a fost amînată pentru data de 27.11.2014. La 02.12.2014 acestora le-a fost expediată decizia redactată integral pentru informare, fiind respectate prevederile art.338 alin.(4) Cod de procedură

penală (f.d.83).

Reieșind din sensul art.231 alin.(3) Cod de procedură penală, termenul de declarare a recursului (de 30 de zile) începe să curgă de la 28.11.2014 și expiră la 28.12.2014. Avocatul S.Frumusachi în numele inculpatului D.Cojocari și inculpatul au depus la Curtea Supremă de Justiție recurs ordinar împotriva deciziei instanței de apel la data de 13.03.2015, înregistrat sub nr.01-623, adică după expirarea termenului legal de 30 zile, prevăzut de art.422 Cod de procedură penală.

Potrivit art.230 alin.(2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

În acest context, instanța de recurs atestă că termenul de recurs este un termen procesual legal, durata lui fiind stabilită prin lege. El este absolut și are caracter imperativ, adică depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar dacă totuși recursul a fost declarat după expirarea termenului, el urmează a fi respins ca tardiv. Reieșind din stipulările date, nu poate fi reținută solicitarea recurenților privind repunerea recursului în termen pe motiv că nu i-a fost înmînată decizia și nu i-a fost expediată la domiciliu, deoarece după cum rezultă din procesul-verbal al ședinței de judecată, participanților la proces, inclusiv avocatului și inculpatului, le-a fost adusă la cunoștință data pronunțării integrale a deciziei, dată la care dîșii din motive necunoscute nu s-au prezentat, iar instanța a respectat prevederile art.338 alin.(4) Cod de procedură penală, prin urmare, în interesul acestora a fost de a lua cunoștință cu decizia integrală, pentru a o contesta în termenul prevăzut de lege.

În circumstanțele stabilite, Colegiul penal lărgit conchide asupra respingerii recursurilor ordinare declarate de procuror și inculpatul G.Ciurac ca inadmisibil, iar a avocatului S.Frumusachi în numele inculpatului D.Cojocari ca depus peste termen.

7. În conformitate cu prevederile art.434, 435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E :

Respinge, ca inadmisibile, recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de nivel Curții de Apel Chișinău, Tăut Dorina, de avocatul Frumusachi Semion în numele inculpatului Cojocari Dorin și inculpatul Ciurac Grigorii împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 octombrie 2014 în cauza penală în privința lui Ciurac Grigore și Cojocari Dorin.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 26 mai 2015.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu

Liliana Catan

Ion Guzun